

MAANDORGAAN VAN BIOLOGIA MARITIMA
- NEDERLANDSE VERENIGING VAN ZEE-AQUARIUMLIEFHEBBERS
Opgericht 12 November 1939

Nr. 83

7e jaargang nr. 11

november 1957

OVERGANG

De laatste maanden is regelmatig een beroep op u gedaan om 't een en ander te schrijven over uw belevenissen op zee-aquariumgebied gedurende de vakantie of tijdens de zomermaanden. Weliswaar kan men mij niet verwijten, dat dit beroep in zulke hartstochtelijke bewoordingen was gesteld, doch de verzoeken lieten niets aan duidelijkheid te wensen over.

Het bewijs van medeleven wordt wel geleverd door de schrijvers! In de afgelopen maanden toch verschenen er verschillende artikelen over belevenissen in de vrije natuur, aan onze eigen kust en ook buiten onze landsgrens.

Ik geloof wel, dat we het met elkaar eens zijn, dat we deze artikelen wel interessant hebben gevonden, ook die nu nog in dit nummer voorkomen. Persoonlijk vind ik het alleen jammer, dat niet nog meer leden hebben laten weten van hun wedervaren.

Het overgrote deel van de ingekomen artikelen is nu geplaatst en we zijn in de gelegenheid om in het laatste nummer van dit jaar de vangpartijen, excursies, vondsten, enz. eens van een andere kant te belichten. Onze voorzitter schreef namelijk een interessant artikel over het transporteren van zeedieren. Hoe, dat leest u dus volgende maand. 'k Ben er van overtuigd, dat slechts zeer weinig leden het op de beschreven manier hebben geprobeerd.

Volgend jaar lijkt nog zo ver weg. Maar na dit nummer komt ons blad echt nog maar één keer uit. Zullen wij daarom voor de volgende jaargang eens een afspraak maken?

Wij weten nu van heel wat zomer-belevenissen buitenshuis. Laten wij nu eens gaan meelevens met de belevenissen binnenskamers. Daarover valt nog veel meer te schrijven. Doot allemaal.

Laat dus deze overgang, van zomerwerk naar winterwerk, van buitenwerk naar binnenwerk spontaan en overvloedig zijn. Een overgang met enorm enthousiasme! Van allemaal!

MB

Redactie :

M.Bot, Sportlaan 75, Vlaardingen

Gehele of gedeeltelijke overname van artikelen en/of illustraties alleen geoorloofd met schriftelijke toestemming van de redactie

Verschijnt medio van elke maand

Gratis voor leden

daar vangen de kinderen de Blennius,
zoals uw kinderen in Holland de stekeltjes vangen.

door
A.Blickman

Ja, nu had de heer Bot mij door de plaatsing van mijn oproep in het Juni-nummer van ons blad een beetje in verlegenheid gebracht door op een nette manier een artikel te eisen. Maar het is een goocheme jongen en ik gun hem die overwinning wel. (Dank u! MB)

Op die oproep had ik niets vernomen (Jammer! Des te prettiger, dat u toch dit artikel heeft geschreven. MB), dus vertrok ik op een winderige Vrijdagavond met een extra nachtboot uit de Hoek (toch niet speciaal voor u? MB). Ik wist niets van wat mij te wachten stond daar in dat "conservatieve" Engeland. De bedoeling was, dat ik naar het stadje Brixham zou reizen, om van daaruit langs de Torquai-baai te trekken tot de "soep" op was.

Na die nogal winderige overtocht, waar je je als zoon van een zeevarende natie flink moet houden om je land geen blaas te geven door de vissen te gaan voeren, kwam de mistige kust van Engeland in zicht. En met het idee, dat mist nu eenmaal bij Engeland behoort, werd Londen bereikt.

Overstappen naar Paddington-station was geen probleem, want zover reikte mijn kennis van de Engelse taal nog wel.

Maar als men daar op een station komt, dan valt je trots over de nederlandse stations wel een beetje weg. Want daar kan je op een fatsoenlijke manier uit een trein stappen en behoeft je niet te worstelen door een opdringende mensenmassa.

In de overvolle trein werd nog een zitplaatsje gevonden en daar ging het spoedig door een druilerige regen naar de plaats van bestemming. Deze werd twee uren te laat bereikt en toen volgde het zoeken naar een geschikte kampeerplaats. Na een stevige tocht van een uur werd deze gevonden en op plm. 200 meter van de kust werd de tent opgeslagen.

Tijdens het avondeten kreeg ik al spoedig bezoek van nieuwsgierige medekampeerders, die daar die vreemde snuiter in z'n eentje wel wat beter wilden opnemen. Van mijn kant profiteerde ik van de gelegenheid om wat meer van de strek te weten te komen. Van zeedieren wist men niet veel, alleen in het stadje waren twee aquarium-musea en was er gelegenheid om met een motorboot op "maekrelfishing" te gaan. U begrijpt, dat ik bij het horen daarvan mijn kansen met sprongen zag stijgen en ik met ongeduld de volgende dag afwachtte.

De volgende morgen om zes uur was ik al op pad. De zon scheen vrolijk aan de hemel en ik dacht aan mijn devies "als engeltjes uitgaan, is het altijd mooi weer". Daarbij kwam nog het geluk, dat het eb was en na een kevensgevaarlijke afdaling langs de rotsen werd de zee bereikt.

Van strand kan men daar niet spreken; slechts wanneer de eb op z'n laagste punt is, dan is er wat zand, wat echter bezaaid is met rotsstenen. Maar dat is juist ideaal voor ons, liefhebbers, om daartussen te zoeken. Die rotsen daar zijn bedekt met meterslang Vingerwier, wat met z'n prachtige bruine kleur een schitterend affect geeft tegen het holdergroene Slawier en de rode stenen. Ook het Rode Horentjeswier werd gevonden, al was het nu niet zo algemeen voorkomend. Tussen dat Wier zaten tal van Slakken o.a. de Hoge Schaalhoorn en nog tal van andere soorten, die ik op dat moment niet kon en wilde determineren. Want er was zulk een geweldige hoeveelheid van rotsen en achtergebleven zwinnetjes, dat ik als een opgewonden jongen op Sinterklaasavond van de ene naar de andere plaats sprong.

Zo werd de pier van het stadje bereikt en ik besloot om eerst maar eens een bezoek aan de musea te brengen. De één was al spoedig gevonden, maar was op dat vroege uur (8 uur) nog gesloten. De tweede kon ik niet vinden en ik besloot om de opening van de eerste maar af te wachten bij de haven.

Nu vond ik het woord museum wel een wat wijdse naam voor de garage, die men er voor had gebezigd. Want daar leek het zo van buitenaf veel op. Ik kreeg zo de gedachte, dat één of andere handige jongen daar de vreemdelingen-industrie exploiteerde, zoals dat in Nederland helaas ook wel gebeurt.

Toen ik tenminste deze zomer met een Zweedse vriend één van die zgn. musea in Nederland bezocht, heb ik mij diep geschaamd en ben met hem maar vlug naar het onvolprezen Zrtis-museum gegaan, om die slechte indruk kwijt te raken. Die soort musea zijn misschien wel mooi voor de leek, maar als men met een kritisch oog kijkt, dan blijft er toch weinig moois van over.

Ik vertoefde dus wat langs de haven, die vrijwel geheel droog gevallen was en waar ik zag, dat het verschil tussen eb en vloed plm. 2 meter bedraagt. Een Heilbot van \pm 50 cm had het daar op het droge te kwaad met een geweldige troep meeuwen, die als gieren aan het vechten waren om een stukje er af te scheuren. Vermoedelijk was het dier al dood daar achter gebleven, want ander leven was er niet te ontdekken.

Wel werd ik plotseling geconfronteerd met een standbeeld en daar ik wel aan wat rust toe was, zette ik mij neer aan de voet. Nu kon dat gemakkelijk, want het was een echte Engelse Zondagmorgen en ik was de enige, die daar rondzwierf.

Bij nadere beschouwing van dat standbeeld, waar ik al een echt Nederlands gezicht in ontdekte, bleek, dat ik de eer had om met Prins William III, Prince of Orange kennis te maken, die daar op 5 November 1688 was geland en Engeland van één of andere tyran had bevrijd. Lang had ik geen tijd om mij in die historie te verdiepen, want er kwam een auto met een schreeuwende reclame voor een aquarium-museum aanrijden en die auto stopte ook nog voor mij.

Na wat moeite begreep ik, wat de chauffeuse van mij wilde. Het bleek n.l., dat aan de voet van het standbeeld een bushalte was gevestigd en de jongedame, die achter het stuur zat, was bezig om mij duidelijk te maken, dat er een busstaking was en dat ik wel met haar kon meerijden naar het volgende spoorwegstation.

Nu was de beurt aan mij om in mijn beste Engels haar te vertellen, dat ik meer interesse had voor dat aquarium-museum, dat zij vertegenwoordigde. Prompt ging de deur open en na een korte rit door griezelig nauwe straatjes, waarbij de gedachte aan ontvoering mij niet vreemd was, stond ik voor het museum, wat ik aanvankelijk niet had kunnen vinden. Ook hier kwam weer die gedachte aan vreemdelingen-industrie naar boven en ik trad niet al te optimistisch naar binnen.

Laat ik eerlijk wezen: de eerste indruk was helemaal niet slecht, toen ik daar in die schemerige ruimte stond en de T.L.-verlichting aansprong. Vijftien aquaria waren langs de wand opgesteld, alle een gelijke grootte van 90 x 40 x 40 en keurig weggewerkt achter hardboard. In het midden nog een grote betonnen bak. Het zaaltje waarin het geheel was geëxposeerd, had meer weg van een goede Nederlandse aquarium-tentoonstelling dan van een museum. Met belangstelling werden vervolgens de bakken bekeken. Eerst kwamen de grote betonnen bak aan de beurt en daar ontbrak het spectaculaire ook al niet. Twee grote Strandkrabben van \pm 25 cm met ieder twee grote Zee-anjelierren en de nodige Zeepokken, een grote Zwenkrab, drie flinke Herenietkreeften, enkele grote Zee-dahlia's, Steurkrabben bevolkten de bodem. Halverwege de wand hing een opgezette vis met een bordje er bij "Royal Sturgeon. This rare fish was caught near Brixham and lived for a while in this tank". Op

de randen enige opgezette meeuwen.

De aquaria waren goed helder, keurig ingericht en voorzien van een Engelse verklaring. Nu was het voor mij jammer, dat er geen latijnse namen op voorkwamen en ik dus voor die soorten, die ik niet kende, volkomen in het duister tastte. Maar mijn goede *ge* kwam mij reeds te hulp met een lijst van de namen in het Latijn.

Zo vond ik in de eerste bak een verzameling van Heremietkrabben met Anemonen (*Calliactis parasitica*), terwijl er ook een drietal rose-achtige Krabben in vertoefde, welke ik niet thuis kon brengen. Wat de kleur aangaat, deden ze denken aan het Porcelein-krabbetje, maar deze ben ik nog nooit in de grootte van 6 à 8 cm tegen gekomen.

Een andere bak liet mij de Velvet swimming crab (*Portunus puber*) zien *Leander squilla*. Laat ik nu niet bak voor bak voor u beschrijven, maar volstaan met te zeggen, dat alles verantwoord was ingericht. Verder laat ik een lijstje volgen van de dieren, die daar vertoefden en waarvan men mij verzekerde, dat zij daar langs de kust voorkomen.

Van de vissoorten waren het vooral de *Blennius guttarogine* en *Blennius pholis*, verder *Gobius minutus*, *Cyclopterus lumpus*, *Gobius paganellus*, *Cottus bubalis*, *Labrus bergylta*, diverse Krabben *Hyas araneus*, *Carcinus maenas*, *Xantho incisus*, waren wel de soorten die nieuw voor mij waren. *Homarus vulgaris* is wel een Kreeft, die daar in geweldige aantallen voorkomt, want op de vismarkt -die ik later in de week bezocht- vond ik deze dikwijls terug. Zulk een Lobster, zoals ze daar worden genoemd, kan een leeftijd van 20 jaar bereiken, waarbij het lichaam een lengte krijgt van 40 cm. De scharen zijn dan 30 cm lang en 12 cm breed en ik vermoed dan ook, dat zo'n oude knaap je een flinke knauw kan verkopen.

Verschillende Anemonen, opvallend was de *Actinia equina* var. *fragacea*. *Littornia littorea*, een zeer mooie var. van *Tealiaf elina*, grijsblauw met violette banden en vlekken, tal van mooie var. van *Metridium senile*, *Anemona stulgata* en *Corynactis viridis*. Vooral na het zien van deze laatste soort werd het verlangen om deze dieren in hun natuurlijke stadia te zien, mij te sterk en na een hartelijk "tot ziens" aan mijn gastvrouw toog ik op weg.

Maar ik had in mijn enthousiasme wat vergeten, n.l. de vloed en toen ik weer aan de kust kwam, was het water al weer een meter gestegen. Ik heb toen maar 'n mooi plekje opgezocht en het inwendige van de mens versterkt. Ik lag daar hoog op de rotsen en ongeveer 30 meter beneden mij ruiste de zee, terwijl ik daar zo lag te genieten van de bloemen met hun af- en aanvliegende vrienden, de meeuwen, die bij honderden daar op de stijle rotsen hun bivak hadden.

Plotseling hoorde ik een zuigend geluid, wat zich met regelmatige tussenpozen herhaalde. Ik begreep maar niet waar dat vandaan kwam, tot ik mij over de rand boog en beneden mij het water steeds sterker zag kolken. Ik begreep daaruit, dat zich daar een grot moest bevinden. Dit was een ontdekking van mij, aangezien ik eens aan de Franse Riviera bijna in zulk een grot was gezogen en vrienden van mij mij toen ternauwernood konden redden. Ik begon een plan de campagne te maken en besloot om het voornemen een trektocht te maken, op te geven en daar in de omgeving te blijven.

Met al dat piekeren was het 5 uur geworden en ik ging mijn kamp weer opzoeken. Daar terug, werd ik spoedig uitgenodigd voor een diner. (Wie durft er te beweren, dat de Engelsen gereserveerd zijn?)

De volgende morgen was het nauwelijks licht of ik zat al weer aan het water, voorzien van een stevig touw, waarmede ik langs de rotsen naar beneden kon. Het water begon al aardig te zakken en al spoedig maakte ik de raarste capriolen om staande te blijven op de glatte stenen, die voornamelijk begroeid

waren met *Ascophyllum nodosum*, *Fucus serratus*, *Fucus vesiculosus*. Ook kwam er sporadisch *Fucus spiralis* voor.

Tussen al dat rood, groen en bruin kwamen tal van slakken voor in tal van kleuren en vormen. O, wat voelde ik mij toen klein. Ik dacht, dat ik wel het een en ander wist, maar daar stond ik. Ik kon niets determineren; notitieboek lag in de tas boven; alleen een potlood. Maar ik wist raad: de 10-shilling biljetten zijn ook te beschrijven en op die manier maakte ik mijn aantekeningen.

Nu vond ik -dat bleek later- aan slakken de *Nucella lapillus* op begroeide plaatsen. Op meer kale rotsen kwamen buiten de Schaalhoorn, *Alikruiken* in verschillende vormen, *Zeepokken*, *Gibbula*-soorten voor. Tussen de stenen in de poeltjes dartzelden de *Grondeltjes*, prachtig aangepast aan de omgeving, van boven met een groen-bruine kleur, terwijl de buikzijde naar lichtblauw-groen zweemde. Als u nu begrijpt, dat de bodem door de begroeide rotsen groenbruin van kleur is en de oppervlakte van het water blauwgroen, heeft u dan geen bewondering voor de wijze waarop Moeder Natuur voor haar kinderen zorgt?

De Anemonen, die zich op de onderkant van de stenen bevonden, waren voornamelijk de rode *Paarde-anemonen* *Actinia equina*. Ook de groene variëteit en de variëteit met een gespikkelde mantel. Verder werden daar nog gevonden *Leander serratus*, wel één van de mooiste soorten met zijn rode banden en zwarte punten. Ik dacht, dat deze soort uitsluitend aan de Middellandse Zee voorkwam en was dan ook zeer verwonderd hem ook hier aan te treffen. De *Leander squilla* kwam ik zeer veelvuldig tegen. De lichtgele *Naaktslak* was ook vertegenwoordigd; een *Botervisje* gunde mij maar een ogenblik om kennis met hem te maken, maar dat was ook genoeg om vast te stellen, dat de kleur ook daar weer donkerder was.

Zo wisselde daar steeds een bonte mengeling van dieren, die mij de verzuchting deed slaken "o, woonde ik maar in Brixham". Het water kwam weer op en een blik op mijn horloge zei me, dat ik al ruim 7 uren op pad was. Mijn maag meldde zich. Nu moest ik weer zoeken naar mijn touw, om omhoog te komen en ik had zo de gedachte, dat ik wel een flink eind zou zijn afgedwaald. Groot was dan ook mijn verwondering, dat ik na een klein uurtje dit al weer terug vond, zodat ik dus hoogstens een 2 km had afgezocht.

Laat ik er direct de waarschuwing aan vastknopen, dat u het kunststukje nooit moet uithalen om langs een touw de rotsen te gaan bestijgen, want wat ik heb uitgestaan om weer omhoog te komen, is niet te beschrijven. De rest van de middag heb ik dan ook gewoon liggen uithijgen.

Toen ik tegen zes uur vuil en vermoeid mijn kamp weer betrad, moeten de mensen zich wel hebben afgevraagd, of dat ook een vorm van vakantie houden is. Maar een douche - het kamp had een uitstekende accommodatie - bracht me weer wat op orde en al spoedig kwam de kapleider met een briefje, dat in het Esperanto de uitnodiging inhield om die avond een ingezetene van het plaatsje te bezoeken. Mijn Esperanto-vlag, die - zoals altijd - op de tent wapperde, had maar weer fier zijn best gedaan. Het werd een gezellige avond en mijn gastheer wist mij veel over de historie van het stadje te vertellen. Hij raadde mij ook aan om toch vooral niet de vismarkt te vergeten, die iedere morgen in de vroege aan de haven wordt gehouden. Ook gaf hij nog enige plaatsen aan, waar ik gemakkelijker de zee kon bereiken. Met die wijsheid toog ik tentwaarts en was blij, toen ik de ritssluiting van mijn slaapzak kon dichthalen.

Toen ik de volgende morgen wakker werd, kon ik niet uit de tent komen van de pijn. De zon had me de vorige dag flink beschenen en benen, nek en armen waren flink verbrand. Maar na wat scharrelen ging het toch weer. Om wat uit de zon te blijven, ging ik die dag een kijkje nemen in de grotten. Nu, daar

is heel wat te halen. Men krijgt, wanneer het eb is, niet die geweldige pracht te zien, want de holtedieren zijn alle ingetrokken. Maar overal tegen de wanden ziet men de gelatine-achtige klodders in alle mogelijke kleuren. Daar vond ik o.a. de *Caryophyllia smithii*. Of mijn waarneming juist is, kan ik niet beoordelen, maar ik kreeg de indruk, dat de steen waarop zij zaten, opgebouwd was uit koraal en misschien nog levende dieren bevatte of tenminste nog Kokerwormen. Ook dacht ik ergens diep weg in een spleet de *Corynactis viridis* te zien, maar dat zullen wel visioenen zijn geweest, daar ik er speciaal op gebrand was om deze Jewel-anemonen - zoals ze in Engeland worden genoemd - te vinden.

Die middag trok ik weer naar het "museum" om mijn aantekeningen te vergelijken met de boeken, die men daar bezit. Ook bracht ik die middag nog een bezoek aan het tweede museum. Dat gaf een geheel ander beeld en wel in die mate, dat het meer was ingesteld op de grotere dieren die daar leven. Er waren slechts een 8-tal bakken, welke varieerden van 1.50 x 50 x 50 cm tot 4.00 x 50 x 50 cm. In deze bakken was een verzameling van alles door elkaar ondergebracht en misschien gaf het op die manier nog wel het beste het natuurlijke milieu weer.

Ik zag daar o.a. *Blennius gattorugine*, een roodachtige soort met hoorntjes op de kop vlak boven de ogen. *Echinus esculentus*, een vis van ongeveer 12 cm, staalblauw en een zwarte vlek in de staart; "small wrasse" is de Engelse naam. *Pagellus centrodontus*, *Trachinus draco*, *Scomber scombrus*, *Squatina squatina*, *Lophus piscatorius*, *Salmon trutta*, *Salmo salar*, *Scylurhinus canicula*. De Pollak, waarvan ik de latijnse naam niet kon vinden. Ik zag daar ook verschillende Zeesterren, o.a. *Ophiocoma nigra* en nu viel me pas op, dat ik langs de kust in het geheel geen Zeester was tegen gekomen.

Geweldige Krabben, *Maja squinado*, *Cancer pagurus* en natuurlijk de Lobster, waarvan de scharen volledig bezet waren met Zeepokken. De Red Gunard, *Trigla cuculus*, *T. Gunardis*, *T. lucerna* en verschillende Leander-soorten, *L. serrarus*, *L. squilla*, voltooiden het geheel. In een aparte bak zaten nog de String ray en de Electry ray, zoals men de in Engeland noemt. Op mijn vraag of deze daar in de kustwateren waren gevangen, kreeg ik een bevestigend antwoord. Wat ik echter betwijfel, want op andere vragen was steeds het antwoord "Yes" en ik kreeg de indruk, dat de man niet anders kon zeggen. Vermeldenswaard is nog een Heremietkrab, die in een flinke schelp ter grootte van een boksevuist huisde, met liefst drie grote, grauwwachtige Anjelieren (meer vuilwit gestreept, onregelmatig). Op de plaats waar de "kop" zat, was een stukje uit de schaal gesleten of op een andere manier verwijderd.

Voldaan ging ik kampwaarts met de bedoeling de volgende morgen een bezoek aan de vismarkt te brengen. Zo gezegd, zo gedaan en in de heilige ochtend stond ik aan de haven, waar men juist begon met het lossen van een boot. De gewone consumptievis die wij hier kennen, ziet men daar ook, maar ook geweldige aantallen Rog worden aangevoerd, evenals Zeewolf en vooral niet te vergeten de Krabben en de Lobster. Vrijwel iedere boot heeft een aquarium en/of een kaar aan boord en al spoedig kwam de jongedame van het "museum" ook neuzen of er iets van haar gading was. Op die manier worden de "musea" in Brixham steeds van verse aanvoer voorzien.

Ik kreeg een uitnodiging, waarvan ik alleen maar begreep "5 o'clock". Enfin, afwachten maar. De vis wordt uit de boten op auto's gestort en naar een soort hal vervoerd. Daar wordt ze gesorteerd en in grote vaten bewaard. Zo tegen een uur of tien komen de handelaars en worden de partijen afgeslagen. Zeer aardig om zo iets mee te maken. Ik zag er dan ook stof in om er een film van te maken en zal die in de loop van het seizoen wel in roulatie brengen.

De volgende dag werd nu eens niet aan zee doorgebracht, maar zwerfende door de omgeving, waar ik dan ook volop kon genieten van de vele bloemen, insecten, vogels en reptielen. Een aardig voorval was, dat er een slangetje mijn pad kruiste, naar ik meen een Hazelworm. Toen het diertje onder de planten wilde kruipen, probeerde ik het te pakken, maar stond even later met een stukje staart in mijn hand. Ik stond daar beduusd te kijken en in mijn teleurstelling gooide ik het weg. Onmiddellijk mijn stomiteit begrijpend, ging ik het weer zoeken, maar het was weg en het bleef weg. Stom, des te meer, daar ik in de veronderstelling ben, dat Hazelwormen?? of Slangen niet tot zelf-verminking in staat zijn.

Om 5 o'clock stond ik netjes opgedoft - voorzover dat voor een kampeerder mogelijk is - te wachten en ik werd dra meegenomen naar een restaurant "De Lobsterpot" genaamd, waar men te kust en te keur kan eten, maar alleen visgerechten. Ik kreeg daar de specialité de la maison voorgezet, n.l. Lobster. Nu heb ik dat nog nooit gegeten en u weet "wat de boer niet kent, enz." Ik proefde er dus manmoedig van, maar vond er geen p... aan. Maar nu krijg ik les, hoe men dat moet eten en toen was het lekker.

De volgende dag werd de kaap, waar ik vertoefde, aan de oostelijke zijde geëxploreerd. Ook daar weer de steile kusten, maar omdat ik enige rotsblokken in zee zag, die ik gaarne eens nader wilde bekijken, ben ik er toch naar weer afgeklimmen.

Wat vastzittende dieren aangaat, viel het tegen, vermoedelijk door de sterke stroming, die daar stond. Vlak onder de steile rotsen zag ik wel jonge Makrelen en ik dacht aan het prachtige boek van Carlson, waarin het leven van Scooter zo prachtig in is beschreven.

Verder zwerfend kwam ik aan een klein strand, waar, zoals ik in de aanhef schreef, de kinderen van de badgasten in de zwinnetjes tussen de stenen de Blennius en Gobius vingen. Het schijnt een winstgevend bedrijf te zijn voor de personen, die daarvoor de netjes verkopen, want naast de onvermijdelijke thee-kraam was er ook een kraam voor netjes.

Ik maakte daar ook nog kennis met een man, die Schaalhorens van de stenen "plukte". Op mijn vraag wat hij daarmee deed, vertelde hij mij, dat dit een uitstekend aas was om Makreel mee te vangen. De sportvisserij wordt daar dan ook door de vacantiégangers druk beoefend.

Tegen de avond ben ik ook nog op die makreelvisserij gegaan. Tegen betaling van 5 shilling kan men met een motorboot mee. De schipper weet zo ongeveer waar de scholen Makreel zich bevinden en met lijnen, waaraan de nodige haken met aas, wordt dan geprobeerd één of meer visser te verschalken. Een echt touristen-business.

Teruggekomen toog ik nog even naar het "museum". Toen ik daar voor een bak stond te kijken, zag ik dat een vrij grote Heremietkreeft aan het verhuizen was. Nu was dat al een bijzonderheid voor mij, omdat ik dat nog nooit had gezien. Het mooiste was echter, dat hij de Anemoon, die op zijn oude huis woonde, mee wilde nemen. Hij bracht daartoe de twee slakkenhuizen naast elkaar en ging toen met zijn achterpoten steeds prikkend en wrijvend langs de voet van de Anemoon, eerst de zijde die aan de kant van de nieuwe woning was. Toen deze ongeveer 1 cm los was, begon hij aan de andere kant. Erg vlug ging een en ander niet en het was intussen al 9 uur geworden. De eigenaar was echter ook belangstellend en vanwege mijn hollandsse sigaren in een goed humeur en ik kon rustig het geheel volgen.

Ik wilde een en ander wel fotograferen of filmen, maar de bakken waren schemerig verlicht. De eigenaar was zo bereidwillig om met enkele geïnproviseerde schijnwerpers meer licht aan te brengen, maar onmiddellijk nam de Kreeft de benen en ging in een hoek achter wat stenen zitten, zijn nieuwe woning in de steek latend. Toen het licht weer op oude sterkte was terug-

gebracht, kwam hij niet meer tevoorschijn.

Er kwamen twee vragen bij mij op en wel :

- a. Is het wel meer waargenomen, dat een Heremietkreeft zijn Anemoon mee verhuist?
- b. Is een Heremietkreeft gevoelig voor lichtimpulsen? (Er werd 500 W ontstoken. Er bestaat ook nog de mogelijkheid van een zwakke elektrische stroom door het geïmproviseerd aanleggen, maar deze was zo zwak, dat ik het kon vasthouden.)

De volgende dag was de Kreeft nog niet achter de stenen vandaan gekomen en wanneer wij probeerden om hem met een stokje daarachter vandaan te jagen, schoot hij onmiddellijk langs de andere kant weer achter de stenen.

De volgende dag liet hij zich af en toe eens zien, maar daar het de dag van vertrek was, kon ik daar niet lang vertoeven, temeer omdat mijn film over de vismarkt ook nog moest worden afgemaakt.

Zo vertrok om elf uur de trein naar Londen en ik werd uitgeleide gedaan door enkele kennissen, die ik daar had gemaakt. Als herinnering kreeg ik - om in de vistrant te blijven - een blikje Devoncrab mee.

Resumerende kan ik terugzien op een buitengewoon goede vakantie, waarin ik zeer veel geluk heb gehad om enkele zeer mooie aspecten van Moeder Natuur te zien.

De grote hoeveelheid dieren, die daar op een betrekkelijk klein gebied tezamen woont, geeft je als aquariumliefhebber dikwijls de gedachte om daar te gaan wonen.

Een poging om zeedieren mee te nemen, heb ik niet gedaan, want uit ondervinding weet ik, hoe moeilijk dat is. Vooral als men alleen is en zijn hele hotel, film- en fotospullen, enz. op de rug moet meenemen. Warmte, overstappen van het ene station naar het andere in Londen, het lange wachten bij de douane aan de boot, enz. maken de reis nu niet tot één van de prettigste bezigheden.

Maar als er nog eens een globetrotter als ik is, die die kant uit gaat, dan kan ik hem Brixham van harte aanbevelen. En laat hij even schrijven; misschien ben ik dan ook van de partij.

-----CONTRIBUTIE 1958-----

Naar aanleiding van het eerste verzoek, voorkomende in ons maandblad van de vorige maand, heeft reeds een hoopgevend aantal leden gereageerd. Nu weet ik wel, dat in het bijzonder de maand december zo'n "dure" maand is. Maar daarom wordt u er reeds vroegtijdig aan herinnerd, dat ook onze vereniging in de rij staat te dringen.

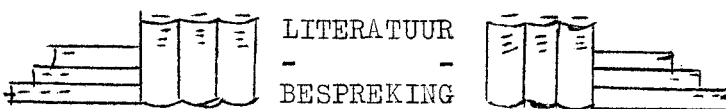
We kunnen nu eenmaal niet zonder een beetje slijk der aarde en het bestuur vindt het prettig om aan het begin van het kalenderjaar voorraden in te slaan voor het gehele jaar. Hoe groter de order, hoe billijker de voorwaarden. En dat komt uiteindelijk u ten goede.

Maar als er orders geplaatst worden, dan moet er ook worden betaald. Vandaar het vriendelijke, doch wel dringende verzoek om vóór het einde van het jaar een bedrag van f. 6,- over te maken op postrekeningnr. 349352 ten name van M. Bot te Vlaardingen.

De penningmeester zal er u dankbaar voor zijn. Hij zal u gedurende een jaar niet meer manen om contributie en u kunt verzekerd zijn van regelmatige toezending van ons blad.

Denkt u er even om? Doe het nu even. Direct. Niet morgen.

MB

HET ZEEPAARD

Het nummer van augustus 1957, jaargang 17 no.4, van "Het Zeepaard", orgaan van de Strandgroep van N.J.N. en K.N.N.V. is een buitengewoon interessante uitgaaf. Het kreeg de naam "Schouwennummer" en deze bijzondere naam is stellig op z'n plaats; het is niet zo maar een nummer uit een jaargang. Het bevat de bezonken resultaten van een kamp op Schouwen en Duiveland en enkele deelnemers geven, elk op zijn eigen wijze, hun belevenissen weer. Zonder tekort te willen doen aan de andere artikelen, lijken mij de volgende artikelen voor onze leden van eminent belang:

"Het plankton van Schouwen", door Jan Lucas;

"De Nudibranchia van de Oosterschelde", door C.Swennen;

"De zee voor Schouwen", door Jan Lucas.

De late datum van verschijnen van dit Schouwen-nummer wordt wel vergeten. De voortreffelijke inhoud van dit nummer blijft. Ook in de toekomst stellig van waarde.

MB

WIJ ONTVINGEN :

"Zo moet je vissen!", door Willem van Veenendaal. Uitgaaf Rizla, Rotterdam

"Manta", door Hans Hass. Geb. f. 8,90;

"De boeiende dierenwereld", door Alan Devoe. Geb. f. 7,90;

"De dieren om ons heen", door Alan en Mary Devoe. Geb. f. 7,90;

"In de binnenlanden van Brazilië", door Richard Katz. Geb. f. 7,90;

"Naar het land van de Chimpanse", door Dr. Bernhard Grzimek. Geb. f. 7,40;

"Zin en ontstaan der seksen in de natuur" door N.J.Berrill. Geb. f. 4,90;

uitgaven van Uitgeverij "Hollandia", Baarn.

Op al deze werken komen wij nog nader terug.

-----SUCCES NIET ALTIJD VERZEKERD-----

door

H. Dorsman

Zondag 13 oktober bracht een twaalftal Haagse zee-aquariumliefhebbers weer eens een bezoek aan Yerseke. Helaas konden we tengevolge van de dichte mist de buitenputten niet vinden en moesten ons met het Sluisje tevreden stellen. Veel bijzondere dingen werden er niet gevonden. Wel viel het ons op, dat er ontzettend veel Sponswier groeide. Ook werden er in het Sluisje veel Brokkelsterren verzameld. Opmerkelijk is het, dat het aantal Anjeliëren in het Sluisje steeds meer afneemt.

De heer Compaan demonstreerde terloops even een elektrische pH-meter. In de binnenputten werden door de heer Hinnens zeer grote Steurkrabben verzameld. Ook de heer Luteyn had - al etende - veel succes. Veel bijzondere dingen zijn er niet gebeurd in Yerseke, behalve dat één der expeditieleden in het water viel.

Te Wemeldinge aan de monding van het kanaal door Zuid-Beveland werd vervolgens gedoken naar de bekende grote Purperslakken. Naast een flink aantal Aasgarnaaltjes werden er veel Mosselen meegenomen.

LAAGWATERTIJDEN voor HOEK VAN HOLLAND (1957)

Datum	1e tij	cm.min NAP	2e tij	cm.min NAP	Maan
1 dec.	4.34	43	17.05	71	--
4 dec.	7.36	62	19.47	85	--
7 dec.	9.58	67	22.19	70	VM
8 dec.	10.43	69	23.01	66	--
11 dec.	0.34	54	13.00	70	--
14 dec.	3.12	34	15.35	59	LK
15 dec.	3.28	36	15.51	65	--
18 dec.	7.49	39	20.28	61	--
21 dec.	10.14	75	22.38	70	NM
22 dec.	11.03	77	23.20	66	--
25 dec.	0.35	56	13.04	80	--
28 dec.	1.49	56	14.07	83	--
29 dec.	2.34	51	14.47	81	EK

Voor Westkapelle 2.37 uur vroeger, voor Tholen 1.00 uur vroeger,
voor Scheveningen 0.25 uur later, voor IJmuiden 1.03 uur later,
voor Den Helder 9.06 uur vroeger, voor Delfzijl 4.30 uur vroeger.

-----DAT GING GOED-----

door

H.Dorsman

Vrijdag 11 oktober 's avonds om 9 uur hebben mijn broeder en mijn persoontje enige trekjes met de oude trawl gedaan. Het was pikdonker en zeer mistig. Met opkomend en zeer helder water werden er zeer veel Grondels gevangen. Nog nooit hebben wij zo veel Grondels bij elkaar gezien, of beter: gevoeld dan die avond, Ondanks dat de petroleum-lantaarn het die avond had laten afweten, konden wij toch de Grondels verzamelen. Wij namen doodeenvoudig een handje van de stapel, die uit het net kwam, en alleen uit grote Grondels bestond.

VERENIGINGSADRESSEN:

Algemeen voorzitter: Ir.H.E.Westenberg, Johan van Oldenbarneveltlaan 20, 's-Gravenhage.

Algemeen secretaris: J.H.Kroon, Leeuwerikstraat 8, Leiden. (Inlichtingen over en aanmelding voor het lidmaatschap; alle algemene correspondentie betreffende de vereniging.)

Algemeen penningmeester: M. Bot, Sportlaan 75, Vlaardingen, giro-nummer 349352 (contributie-betalingen, donaties, enz.)

1e algemeen commissaris: J.C. van Egdon, Leeuwenbekstraat 31a, Rotterdam N.

2e algemeen commissaris: vacature.

MAANDORGAAN "DE KOR".

Zendt alle kopij en daarmee verband houdende stukken, alsmede opgaven van advertentie-teksten, aanvragen voor proefnummers en adresveranderingen uitsluitend aan de redactie: Sportlaan 75, Vlaardingen.